

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ**

Спеціальність: С4 «Психологія»

Освітньо-професійна програма: **Клінічна психологія**

Рівень вищої освіти: **перший (бакалаврський)**

Форма здобуття освіти: **очна (денна)**

Рік навчання: **1**

Семестр(и): **I (осінній)**

Тип освітнього компонента: **обов'язковий**

Навчальний рік: **2025-2026**

Обсяг: **4 кредити ECTS (120 год.)**

Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, консультації**

Підсумковий контроль: **іспит**

Пререквізити: **обсяг знань, достатній для вступу на спеціальність**

Кафедра/підрозділ: **кафедра української мови, психології та педагогіки**, пр. Науки, 4, корпус А, 5 поверх

Керівник освітнього компонента: доц. **Абасалієва Оксана Миколаївна**,
email: oksi.10.00@ukr.net

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Загальна психологія охоплює основні концепції сучасної психологічної науки, що стосуються психіки, свідомості та несвідомого, діяльності та індивідуальних особливостей особистості, характеристик вищих психічних функцій та емоційно-вольової сфери. Курс забезпечує орієнтацію у предметі та завданнях психології, знайомить із базовими категоріями та методами дослідження, розкриває проблематику наукового й побутового розуміння психічних явищ та їх значення для становлення майбутнього фахівця.

МЕТА КУРСУ: забезпечити засвоєння здобувачами базових теоретичних положень і категоріального апарату загальної психології як фундаменту для подальшої спеціалізованої підготовки в галузі клінічної психології та розвитку професійної рефлексії.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- пояснювати наукові підходи до вивчення психіки, свідомості та несвідомого;
- характеризувати вищі психічні функції та індивідуальні особливості особистості;
- аналізувати емоційно-вольову сферу людини та її роль у діяльності;
- використовувати базові категорії й методи психології у науковому контексті;
- відрізняти наукове трактування психічних явищ від побутових уявлень.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**Перелік тем лекцій (30 год.):**

1. Психологія - наука про людину
2. Мозок і психіка. Розвиток психіки та свідомості
3. Загальне поняття про особистість
4. Загальне поняття про діяльність
5. Види соціальних груп та психологічні явища в сфері міжособистісних відносин
6. Увага в діяльності
7. Воля і діяльність
8. Почуття та емоції
9. Відчуття
10. Сприймання
11. Пам'ять
12. Мислення
13. Мова і мовлення. Спілкування
14. Уява
15. Темперамент

16. Характер

17. Здібності

Перелік тем практичних занять (34 год.):

1. Психологія як предмет емпіричного дослідження
2. Мозкові механізми психіки та закономірності розвитку свідомості
3. Структура та функціональні характеристики особистості
4. Діяльність як система взаємодії суб'єкта з дійсністю
5. Соціальні групи та психологічні закономірності міжособистісної взаємодії
6. Увага як когнітивний процес у контексті діяльності
7. Воля як регулятор поведінки та діяльності
8. Емоційні процеси та афективна регуляція
9. Відчуття як початковий рівень пізнання
10. Сприймання як цілісний когнітивний процес
11. Пам'ять у процесах кодування, збереження і відтворення
12. Мислення як вища форма пізнавальної діяльності
13. Мовлення і комунікація як психологічні феномени
14. Уява як механізм моделювання можливого
15. Темперамент у системі індивідуально-типологічних властивостей
16. Характер як інтегральна властивість особистості
17. Здібності як індивідуально-психологічні передумови діяльності

Перелік тем самостійної роботи студента (56 год.)

1. Теоретичні засади психології людини та еволюції свідомості
2. Особистість і діяльність у системі психологічних досліджень
3. Соціальні спільноти та механізми міжособистісної взаємодії
4. Пізнавальні процеси уваги та вольова регуляція поведінки
5. Емоційно-чуттєва сфера особистості
6. Сенсорні процеси та закономірності сприймання
7. Мнемічні процеси, мислення і мовленнєво-комунікативна діяльність
8. Уява як когнітивний ресурс і форма творчості
9. Темперамент і характер у структурі індивідуальності
10. Психологічна природа та класифікація здібностей

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: лекція, демонстрація психологічних експериментів, розв'язання ситуаційних завдань і кейсів, проблемне навчання, дискусія, евристична бесіда, моделювання психологічних процесів, аналіз тестових методик.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки

виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (70 – 120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД за обидва семестри становить **загальну навчальну діяльність (ЗНД)**.

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів.

Підсумковий контроль. Умовою допуску до іспиту є набрання 70 балів ЗНД. Оцінка за іспит становить від 50 до 80 балів.

Оцінка з дисципліни (ОД). $ОД = ЗНД + ІЗ + іспит$.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Дуткевич Т. Загальна психологія: теоретичний курс. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 388 с.
2. Загальна психологія: курс лекцій / уклад. : О. М. Абасалієва; Красноградський педагогічний фаховий коледж Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради. Красноград, 2023. 345 с.
3. Загальна психологія : навч. посібник / Т. Б. Поясок [та ін.]; Кременчуц. нац. ун-т ім. М. Остроградського, Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Харків : ФОП Бровін О. В., 2023. 396 с.
4. Ільїна Н.М., Мисник С.О. Загальна психологія. Навчальний посібник, Університетська книга, 2023. 352с.

5. Москалець В. П. Загальна психологія. Київ: Ліра, 2020. 564 с.

Зав. кафедри української мови,
психології та педагогіки

Людмила ФОМІНА